

**Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге
Башкарма комитеты
карары**

**№5374
19.10.2020**

Гражданнар оборонасы һәм табигый
һәм техноген характердагы гадәттән
тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә
халыкны эзерләү турында

Татарстан Республикасының «Халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау турында» 2004 елның 8 декабрдәге 62-ТРЗ номерлы Законы, Татарстан Республикасының «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасы турында» 2020 елның 13 мартындагы 10-ТРЗ номерлы Законы, Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 22 ноябрдәге ПУ-598 номерлы Указы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә Татарстан Республикасы халыкны эзерләүне оештыру турында» 2016 елның 20 маендагы 331 номерлы карары, шәһәр Уставының 41 статьясы нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. Гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә халыкны эзерләү турында нигезләмәне расларга.
2. Башкарма комитетның эш кәгазьләрен алып бару идарәсенә әлеге карарны «Челнинские известия», «Шәһри Чаллы» газеталарында бастырып чыгаруны һәм аны «Интернет» челтәрендә Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (pravo.tatarstan.ru), Яр Чаллы шәһәренең рәсми сайтында урнаштыруны тәмин итәргә.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Башкарма комитет Житәкчесенең беренче урынбасары И.С. Зувка йөкләргә.

Башкарма комитет
Житәкчесе

Ф.Ш. Салахов

Башкарма комитетның
2020 елның 19 октябрдәгә
5374 номерлы карарына
кушымта

Гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген
характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау
өлкәсендә халыкны эзерләү турында
нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге нигезләмә гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә халыкны эзерләүнең төп бурычларын, формаларын һәм тәртибен билгели.

2. Гражданнар оборонасы бурычларын үтәүдә катнашу, гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау буенча белемнәр, осталык һәм күнекмәләр дәрәжәсенә карап, халык гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә эзерлек үтәргә тиешле түбәндәгә төркемнәргә бүленә:

1) гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасының территориаль ярдәмче системасы составына кертелгән, шәһәр территориясендә урнашкан оешмалар житәкчеләре;

2) гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә бурычларны хәл итәргә вәкаләтле жириле үзидарә органнары һәм оешмалар хезмәткәрләре;

3) гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясе рәисе, икътисадның тотрыклы эшләвен тәмин итү комиссиясе рәисе, гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендәгә бурычларны хәл итүгә махсус вәкаләтле идарә органнары житәкчеләре һәм аларның урынбасарлары, оешмалар житәкчеләре;

4) белем бирү оешмаларында укучы затлар;

5) житештерү һәм хезмәт күрсәтү өлкәсендә эшләүче, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасының территориаль ярдәмче системасы составына кертелмәгән затлар;

6) житештерү һәм хезмәт күрсәтү өлкәсендә эшләмәүче затлар.

3. Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә халыкны эзерләү буенча төп бурычлар:

1) халыкның барлык төркемнәрен үз-үзенә тоту кагыйдәләренә, гадәттән тыш хәлләрдә саклануның төп ысулларына һәм эш итүләргә, зыян күрүчеләргә беренче медицина ярдәме күрсәтү алымнарына, индивидуаль һәм күмәк саклану чараларынан файдалану кагыйдәләренә өйрәтү;

2) оешма житәкчеләрендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасының территориаль ярдәмче системасы составына керүче көчләр һәм чаралар белән идарә итү күнекмәләре булдыру;

3) оешма житәкчеләренең, шулай ук комиссия рәисләренең гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тәэмин итү, гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә чаралар оештыру һәм үткәрү буенча практик күнекмәләрен камилләштерү;

4) вәкаләтле хезмәткәрләр тарафыннан өйрәнүләр һәм тренировкалар барышында гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасы эше кысаларында гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасының территориаль ярдәмче системасы эшчәнлегенең төрле режимнарында, шулай ук авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкарганга эш итүләр тәртибен практик үзләштерү.

2 бүлек. Әзерлекне оештыру

4. Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә халыкны әзерләүне үз компетенциясе кысаларында жирле үзидарә органнары һәм оешмалар житәкчеләре оештыра һәм гамәлгә ашыра.

5. Гражданнар оборонасы һәм хәрби хәрәкәтләр алып барганда яки әлеге хәрәкәтләр нәтижәсендә барлыкка килгән гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә халыкны әзерләү гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә халыкны әзерләүнең бердәм системасы кысаларында гамәлгә ашырыла.

6. Халыкны әзерләү дифференциацияләнгән рәвештә (төркемнәрдә) әзерләү (яңадан әзерләү) һәм квалификация күтәрүгә жәлеп итү юлы белән, махсус программалар буенча үткәрелә торган планлы дәрәсләрдә, мөстәкыйль әзерлек юлы белән, шулай ук гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау буенча уку-методик сборларда катнашканда гамәлгә ашырыла.

7. Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау мәсьәләләре буенча укулар белем бирү оешмаларында, квалификация күтәрү оешмаларында, Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр буенча уку-методик үзәгендә, Татарстан Республикасы уку-методик үзәгенең Яр Чаллы шәһәрендәге филиалында, турыдан-туры эш һәм яшәү урыны буенча үткәрелә.

8. Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә халыкны әзерләү түбәндәге формаларны күздә тотта:

1) эшләүче халык өчен - тәкъдим ителә торган программалар нигезендә эш урыны буенча дәрәсләр үткәрү һәм гадәттән тыш хәлләрдә эш итү тәртибен мөстәкыйль өйрәнү, алган белемнәрне һәм күнекмәләрне алга таба өйрәнүләрдә һәм тренировкаларда ныгыту;

2) эшләмәүче халык өчен - әңгәмәләр, лекцияләр үткәрү, уку фильмнары карау, яшәү урыны буенча өйрәнүләргә һәм тренировкаларга жәлеп итү, шулай ук уку әсбаплары, белешмәлекләр, листовкалар һәм буклетларны мөстәкыйль өйрәнү, массакүләм мәгълүмат чараларында гадәттән тыш хәлләрдән саклау мәсьәләләре турындагы материаллар белән танышу;

3) укучылар өчен - «Тормыш иминлеге нигезләре» курсы һәм «Тормыш иминлеге» дисциплинасы кысаларында тиешле программалар буенча уку вакытында дәрәсләр үткәрү;

4) гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясе рәисе һәм әгъзалары, гражданнар

оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле хезмәткәрләр, икътисадның тотрыклы эшләвен арттыру комиссиясе рәисе, коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре) житәкчеләре һәм аларның урынбасарлары, шәһәр гражданнар оборонасы һәм эшләүчеләр саны 200 дән артык булган оешмалар житәкчеләре, һөнәри белем бирү оешмалары житәкчеләре, шәһәр һәм оешмаларның штатныкы булмаган авария-коткару формироваһиеләре (ШБАКФ) (командалар) һәм гражданнар оборонасы чараларын үтәүне тәмин итү буенча штатныкы булмаган формироваһиеләр (ГОШБФ) (командалар) житәкчеләре өчен – квалификация күтәрү биш елга бер тапкырдан да ким түгел, мөстәкыйль эш үткәрү, шулай ук сборларда, өйрәнүләрдә һәм тренировкаларда катнашу.

9. Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә вазыйфалар үтәүгә бәйлә вазыйфага беренче тапкыр билгеләнгән затлар өчен эзерлек (яңадан эзерләү) яки квалификация күтәрү беренче ел эшләү дәвамында мәжбүри булып тора.

10. Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә квалификация күтәрүне узалар:

1) гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясе рәисе һәм әгъзалары, икътисадның тотрыклы эшләвен арттыру комиссиясе рәисе, гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә бурычларны хәл итүгә вәкаләтле хезмәткәрләр, Башкарма комитетның структур бүлекчеләре һәм оешмалар житәкчеләре, коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре) житәкчеләре һәм аларның урынбасарлары, шәһәр гражданнар оборонасы һәм гражданнар оборонасы буенча категорияләргә кертелгән оешмалар (эшләүчеләр саны 200 дән артык булган) житәкчеләре, һөнәри белем бирү оешмалары житәкчеләре, шәһәр һәм оешмаларның штатныкы булмаган авария-коткару формироваһиеләре (ШБАКФ) (командалар) һәм гражданнар оборонасы чараларын үтәүне тәмин итү буенча штатныкы булмаган формироваһиеләр (ГОШБФ) (командалар) житәкчеләре - Татарстан Республикасының гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча уку-методик үзәгендә;

2) эшләүчеләр саны 200 гә кадәр булган, гражданнар оборонасы буенча категорияләргә кертелмәгән оешмалар, мәктәпкәчә белем бирү оешмалары житәкчеләре, руханилар, оешмаларның дежур-диспетчерлык хезмәтләре житәкчеләре һәм белгечләре, штатныкы булмаган формироваһиеләр (ШБАКФ, ГОШБФ) (звенолар, төркемнәр, постлар, станцияләр) житәкчеләре, укулар житәкчеләре, уку-консультация пунктлары инструкторлары, башлангыч 1-4 сыйныф укучылары, белем бирү оешмаларының 5-8 сыйныф житәкчеләре, шәһәрдән читтәге балалар сәламәтләндерү базалары (лагерьлары) администрациясе – Татарстан Республикасының гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча уку-методик үзәге филиалында;

3) «Тормыш иминлеге» дисциплинасы укучыларының һәм «Тормыш иминлеге нигезләре» курсы оештыручы-укучыларының квалификациясен күтәрү - Татарстан Республикасының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча уку-методик үзәгендә.

11. Гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә халыкның белемен,

осталыгын һәм күнекмәләрен камилләштерү команда-штаб, тактик-махсус һәм комплекслы өйрәнүләр һәм тренировкалар үткөрү барышында гамәлгә ашырыла.

12. Өч тәүлеккә кадәр дәвамлылыктагы команда-штаб өйрәнүләре жирле үзидарә органнарында - өч елга бер тапкыр үткәрелә. Оешмалардагы команда - штаб өйрәнүләре яки штаб тренировкалары елга бер тапкыр бер тәүлеккә кадәр дәвамлылыкта үткәрелә.

13. Сигез сәгатькә кадәр дәвамлылыктагы тактик-махсус өйрәнүләр авария-коткару хезмәтләре һәм оешмаларның авария-коткару формироваиеләре катнашында өч елга бер тапкыр, ә даими эзерлектәге формироваиеләр катнашында елына бер тапкыр үткәрелә.

14. Ике тәүлеккә кадәр дәвамлылыктагы комплекслы өйрәнүләр куркыныч житештерү объектлары булган оешмаларда өч елга бер тапкыр үткәрелә. Башка оешмаларда өч елга бер тапкыр сигез сәгатькә кадәр дәвамлылыктагы тренировкалар үткәрелә.

15. Белем бирү оешмаларында тренировкалар ел саен үткәрелә.

16. Гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә өйрәнүләргә һәм тренировкаларга жәлеп ителә торган затларга аларны үткәргәндә хәвеф-хәтәр ихтималы турында хәбәр ителә.

Башкарма комитет Аппараты
Житәкчесе урынбасары,
эш кәгазьләрен алып бару идарәсе башлыгы

Н.И. Галиева